

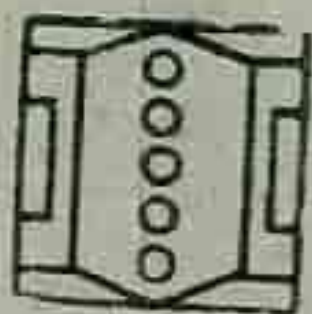
СКОПСКО НАУЧНО ДРУШТВО

Б. б
311

ГОДИШЊАК

I—VIII

1921—1928.

Штампарија „Стара Србија“
СКОПЉЕ 1928.

10 = 51905807

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

И Б. 45319

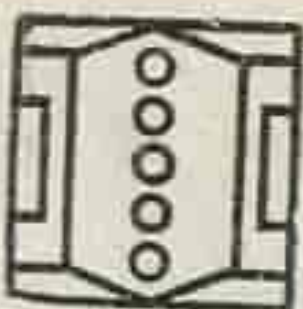
Ф. Б. 6
311

СКОПСКО НАУЧНО ДРУШТВО

ГОДИШЊАК

I—VIII

1921—1928.

Штампарија „Стара Србија“
СКОПЉЕ 1928.

STANB. ENGLAND

STANB. ENGLAND

STANB. ENGLAND

1-1111

1831-1838

STANB. ENGLAND

НАЈВЕЋИ ДОБРОТВОР
И ЗАШТИТНИК

СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО

КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

АЛЕКСАНДАР I

ОСНИВАЊЕ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РАД СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА ОД 1921. ДО 1928. ГОДИНЕ

Одмах иза ослобођења Скопља и Јужне Србије у Балканским Ратовима 1912.—1913. године, научни радници и патриоти прегаоци приступили су остварењу идеје о оснивању друштва ради свестраних научних проучавања ове класичне српске земље на Југу, која у себи крије најразноврсније проблеме природних и друштвених наука, особито проблеме наших националних наука и уметности.

Али до остварења ове идеје није могло доћи, услед грознога Великог Рата, скоро за читаву једну деценију. Тек након нашег народног Ослобођења и Уједињења, ова је идеја оживотворена Скопским Научним Друштвом, које је основано 26. марта 1921. године уз нашу велику национално просветну и културну тековину на Српскоме Југу, Философски Факултет у Скопљу, иницијативом и сарадњом овдашњих научних, просветних и јавних радника, на чијем је челу, као први председник Друштва, био покојни Др. Ти-

хомир Остојић, декан Философског Факултета у Скопљу.

Прва Управа Скопског Научног Друштва, онда изабрана, била је овако састављена:

председник Др. Тихомир Остојић,
потпредседник Др. Степан Куљбакин,
секретар Др. Грго Новак,
благајник Милан Ђурић,
члан Николај Окуњев,
„ Глиша Елезовић.

Надзорни Одбор:

председник Др. Радослав М. Грујић,
члан Риста Огњановић,
„ Драгомир С. Обрадовић.

Приликом оснивања Друштва донесена су „Правила“, по којима је Друштво бирало почасне и редовне чланове; редовни чланови имали су примити обавезу, да плаћају годишњу чланарину 30 динара.

Друштво је од почетка приређивало стручне састанке, на којима су чланови саопштавали резултате својих научних проучвања.

Скоро на почетку свога постојања и рада, Скопско Научно Друштво претрпело је велики губитак смрћу свога првог председника Др. Тихомира Остојића, 18. X. 1921. године.

Стога је 6. XI 1921. године изабрана нова Управа:

председник Др. Радослав М. Грујић,
потпредседник Драгомир С. Обрадовић,

секретар Др. Грго Новак,
благајник Милан Ђурић,
члан Милан Чемериќић,
„ Душан Љотић,
„ Глиша Елезовић.

У другој години свога рада Друштво је приредило серију јавних предавања у свечаној дворани Философског Факултета.

По предлогу председника Др. Радослава М. Грујића, Управа Скопског Научног Друштва, у седници од 30. I 1922. год., одлучила је: да се отпочне са радом на припремању монографије Скопља, и да се Скопље данашњице фотографише.

Услед премештаја благајника Друштва, Милана Ђурића, за Београд, одлуком Управе, у седници од 16. XII 1923., упражњено место благајника поверено је Душану Љотићу.

У смислу раније одлуке, Управа Скопског Научног Друштва је, у седници од 3. V. 1924., донела закључак: да се прикупљање научне грађе за монографију Скопља повери следећим научним и јавним радницима, истовремено додељујући им и следећу новчану помоћ као врло потребну ради путних и других трошкова:

1. Др Грги Новаку: Историја Скопља од најстаријих времена до освојења града од Срба (помоћ 5000 дин.);

2. Др Рад. М. Грујићу: Историја Скопља за време српског средњевековног периода (помоћ 4000 дин.);

3. Д-р Мити Костићу : Скопље под Турцима (помоћ 5000 дин.);

4. Глиши Елезовићу : Скопље под Турцима, с нарочитим обзиром на турске споменике (помоћ 7000 дин.);

5. Д-р Петру Колендићу : Односи Скопља са Дубровником и Јадранским Приморјем (помоћ 4000 дин.);

6. Милану Чемерикићу : Најновија историја Скопља, од Балканског Рата 1912. до данас, са нарочитим обзиром на садање социјално-економско стање града (помоћ 3000 динара);

7. Д-р Петру С. Јовановићу : Град Скопље и околина са географске, етнологске и климатолошке стране (помоћ 4000 дин.);

8. Драгомиру С. Обрадовићу : Просветне прилике у Скопљу од друге половине XIX. века до данас (без новчане помоћи); и

9. Душану Љотићу : Публицистика, литеарна настојања, штампарије и књижаре у Скопљу од друге половине XIX. века до данас (помоћ 3000 дин.).

*

Идеја о издавању монографије Скопља показала је тенденцију стварнога научног рада Скопског Научног Друштва, чији је то и главни задатак. Али ово Друштво у току прве четири године свога постојања, поред свих лепих жеља и озбиљних намера својих оснивалаца, ипак није могло још да развије рад у пуној мери, јер сваки је по-

четак тежак. За ово време одржавани су по-времени стручни састанци, приређивана су јавна предавања, бринуло се о прикупљању материјалних средстава, изнађен је и забележен приличан број историско-археолошких објеката и налазишта за музеј у Скопљу, али се изван тога локалног и ужег унутарњег круга делатности Друштво није могло да отме до једнога вишег ступња на путу остварења својих задатака. Тек пред крај ове четворогодишње периоде рада, у мају 1924., Друштво је одлучило о припреми велике монографије Скопља, „у којој ће — по речима њеног покретача, председника Друштва Д.р Рад. М. Грујића — прошлост и садашњост Скопља научно фиксирана и приказана бити у речи и слици“. Главни разлог ненапредовању Друштва био је у томе : што се остало чланство, изван Управе, није одазивало према Друштву у оној мери како су то потребе и задаци Друштва изискивали, и, у главном, што организација самога Друштва још приликом његовог оснивања није била најсрећније смишљена и постављена. Друштво је управо било остало без редовних чланова (изузев Управу), јер нико од њих није за последње време био положио чланарину, нити је сарађивао у Друштву.

И тако је Скопско Научно Друштво за прве четири године свога рада остало у главном само на настојању и припремању. Даље није могло. Као и увек код оваквих установа код нас, борило се са материјалним тешко-

ћама. Најзад су се ипак стекли бољи услови, и осетила се потреба : да се према стеченом искуству програм рада Скопског Научног Друштва прошири, и у његовој организацији донесу темељне измене.

Стога је 21. марта 1925. године, на позив председника Д-р Рад. М. Грујића, извршена реорганизација Скопског Научног Друштва. Утврђена су нова „Правила“, према којима се има развијати рад Друштва. У „Правилима“ су заступљене одредбе о задатку Друштва, о средствима, о члановима, о управи, о друштвеним састанцима, и о евентуалном престанку Друштва. Установљени су ови чланови Друштва : почасни, редовни и дописни, а затим сарадници, помагачи, добротвори и велики добротвори. Број редовних чланова ограничен је на 24, од којих $\frac{2}{3}$ са територије Јужне Србије ; дописних такође 24, али без територијалног ограничења. Прецизирана су мерила о избору и услови о пријему чланова. Водило се рачуна, да сваки научни и јавни радник, и сваки други грађанин, као и свака установа овога краја и остале наше земље, може пружити свој обол за сву научну и културну институцију Скопља и Јужне Србије.

И од тада, према ново утврђеним задацима и устројству, наступила је нова периода рада Скопског Научног Друштва.

Приликом реорганизације Скопског Научног Друштва, 21. марта 1925. године, а на основу нових „Правила“, изабрана је ова Управа :

Председник Д р Радослав М. Грујић,
Потпредседник Д р Василије Ђерић,
Секретар Д р Војислав С. Радовановић,
Благајник Д р Мита Костић,
Члан Д-р Тихомир Р. Ђорђевић,
„ Глиша Елезовић.

Надзорни Одбор (изабран 29. III. 1925. г.):
председник Д р Тих. Р. Ђорђевић,
члан Д р Момчило Селесковић,
„ Д-р Првош Сланкаменац.

Нова Управа је још сутрадан, 22. марта 1925., сазвала конференцију новоизабраних редовних и дописних чланова из Скопља, и том приликом је одлучено покретање друштвеног органа: „Гласника Скопског Научног Друштва“. Председник Д р Рад. М. Грујић је обавестио сакупљене чланове, да је извршио све припреме за давање „Гласника“ у штампу, те је одлучено, да штампање „Гласника“, под уредништвом Д р Рад. М. Грујића, има почети 1. априла 1925. год. Тиме је отпочео рад Скопског Научног Друштва на једној новој и бољој основи.

Одмах после извршене реорганизације, Друштво је наставило да држи своје редовне стручне састанке, који су још прве године иза оснивања били престали, а поред тога су приређивана с времена на време и јавна предавања.

Поред уписа чланова великих добротвора, добротвора и помагача, Скопско Научно Друштво је после реорганизације добило и сталну

помоћ из државнога буџета за штампање „Гласника“ и других публикација.

Услед оставке потпредседника Др. Василија Ђерића, затим због одласка секретара Др. Војислава С. Радовановића за професора Университета у Загребу, и услед потребе да се установи место књижничара, Управа је, у седници од 7. X 1925., на та места изабрала ове редовне чланове :

потпредседник Др. Петар Колендић,
секретар Др. Првош Сланкаменац,
књижничар Др. Бранко Гранић.

Према одредбама „Правила“, Скопско Научно Друштво је, на дан Ослобођења Скопља 26./13. X 1925., одржало Свечани годишњи скуп, на коме је председник Др. Радослав М. Грујић прогласио нове чланове Друштва и одржао предавање: О значају Јужне Србије за науку и о задацима Скопског Научног Друштва. Затим је секретар Др. Војислав С. Радовановић поднео извештај о раду Друштва од оснивања, а благајник Др. Мита Костић поднео извештај о финансијама Друштва. На овом скупу је саопштен дар Њ. В. Краља Александра I у суми од 50.000 динара, послатој Скопском Научном Друштву, преко Др. Тихомира Р. Ђорђевића, за штампање друштвених публикација. Узвишеном дародавцу скуп је телеграфским путем изразио своју дубоку захвалност на благонаклоној пажњи и великој помоћи. Истовремено је приказан „Гласник Скопског Научног Друштва“.

књ. I, св. 1., који је нешто раније изишао из штампе са богатим научним прилозима о Јужној Србији. Као изасланик и Београдског Университета, Др. Тихомир Р. Ђорђевић је поздравио Свечни скуп истичући све важније моменте који су везани за ову свечаност. А у име Друштва Светога Саве у Београду, Свечани скуп је поздравио Стеван Симић.

Ради попуне Управе, у седници од 2. XI 1925., изабран је за члана Управе Др. Ђиро Трухелка.

У седници Управе од 23. XII 1925. одлучено: да се „Гласник“, књ. I, св. 2, да у штампу 1. јануара 1926 године.

На годишњем збору редовних чланова од 14. I 1926. изабрана је у целини стара Управа Друштва.

После тога, 30. I 1926., одржан је главни годишњи збор, на коме је Управа поднела извештај о раду у прошлој години, а Надзорни Одбор о финансијама Друштва.

Како је настало време да се да у штампу „Гласник“, књ. II, за 1926., то је Управа, у седници од 27. III 1926., одлучила: да се рукописи за ту књигу имају послати у штампу до 1. маја 1926.

Управа је, у седници од 12. X 1926., одлучила: пошто штампање „Гласника“, књ. I, св. 1, није на време довршено, а такође није готова ни II књ. „Гласника“, због великих тешкоћа са штампаријама, то се Свечани годишњи скуп, који треба да се одржи 26 /13 X. 1926., одлаже.

У смислу „Правила“, да се друштвене публикације прошире, Управа је, у седници од 28. XII 1926., одлучила: да се као I књ. Посебних Издања Скопског Научног Друштва изда дело дописног члана Владимира Р. Ђорђевића: Српске народне мелодије из Јужне Србије ; садржи 428 мелодија из ових крајева.

Управа је, у седници од 22. III 1927., примила к знању оставку редовног члана и пот. председника Др. Петра Колендића, а за преглед годишњих рачуна изабрала следећи Надзорни Одбор :

председник Др. Ђиро Трухелка,
члан Др. Бранко Гранић,
„ Др. Војислав С. Радовановић.

На годишњем збору редовних чланова, 31. III 1927., изабрана је следећа Управа :

председник Др. Рад. М. Грујић,
секретар Др. Војислав С. Радовановић,
благајник Др. Бранко Гранић,
члан Др. Ђиро Трухелка,
„ Др. Мита Костић,
„ Др. Јосип Матасовић,
„ Др. Петар Јовановић.

Надзорни Одбор :

председник Др. Првош Сланкаменац,
члан Др. Миливоје Павловић,
„ Томо Смиљанић.

На главном годишњем збору, 4. IV 1927., стара Управа је поднела извештај о раду

Друштва у прошлој години, а Надзорни Одбор о финансијама Друштва. Том приликом је саопштен извештај Др. Тих. Р. Ђорђевића: да је Њ. В. Краљ Александар I понова благоволео подарити Друштву помоћ од 50.000 динара за штампање публикација. Збор је депешом изразио дубоку захвалност највећем добротвору и заштитнику Скопског Научног Друштва Њ. В. Краљу, а писменим путем захвалио редовном члану Др. Тих. Р. Ђорђевићу на његовој сталној бризи за напредак Друштва.

Ради попуне места књижничара, Управа је, у седници од 24. IX 1927., за књижничара изабрала члана сарадника Милована Кокића.

Ради боље организације друштвеног органа „Гласника“, Управа је, у седници од 3. X 1927., одлучила: да се, почевши за 1927. годину, „Гласник“ штампа редовно у две свеске, од којих ће једна чинити „Одељење друштвених наука“, и друга „Одељење природних наука“. Уређивање првог одељења остављено је и даље Др. Рад. М. Грујићу, а уређивање другог одељења поверено је Др. Петру С. Јовановићу.

На дан Ослобођења Скопља, 26/13. X. 1927., одржан је Свечани годишњи скуп, на коме је председник Др. Радослав М. Грујић, отварајући скуп, поздравио изасланика Њ. В. Краља, Господина адмирала Драгутина Прицу, и том је приликом отпослата депеша захвалности и оданости Скопског Научног Друштва Њ. В. Краљу Александру I, нај-

већем добротвору и заштитнику Скопског Научног Друштва. Затим је председник учинио спомен сени пок. Др. Јована Цвијића, првог почасног члана Скопског Научног Друштва, чијом је смрћу, 16. I. 1927., Друштво изгубило најзаслужнијег научног радника и родољуба за Јужну Србију. После тога је секретар Др. Вој. С. Радовановић поднео извештај о раду и стању Друштва, а члан Управе Др. Мита Костић прочитао извештај о финансијама Друштва. Том приликом приказане су скупу књ. I. св. 2. и књ. II. св. 1—2. „Гласника“, као и књ. I Посебних Издања (Влад. Р. Ђорђевић, Срп. Нар. Мелодије из Јужне Србије). Најзад је редован члан и секретар Др. Вој. С. Радовановић одржао предавање: „Мали денудациони облици гнајсног земљишта између Прилепа и Кајмакчалана“ (са пројекцијама).

Ради научних испитивања на терену, Управа је, у седници од 22. XI. 1927., одлучила: да се Д-р Петру С. Јовановићу изда помоћ од 4000 дин. за географска проучавања у Јужној Србији; да се Д-р Станку Караману изда помоћ од 1000 дин. за зоолошка и зоогеографска проучавања у Јужној Србији; и да се Д-р Миленку С. Филиповићу изда помоћ од 200 динара за етнолошка испитивања у Велесу. У истој седници Управа је примила за штампу као књ. II. Посебних Издања дело Александра Соловјева: „Законодавство Стефана цара Срба и Грка“.

Управа је, у седници од 21/III. 1928, примила к знању помоћ Друштва Св. Саве од 12.000 дин. за штампање књ. I. Посебних Издања, и на овом великом дару захвалила. Тада је одлучено: да се прикупе биографски подаци и фотографије свих националних и просветних радника у Јужној Србији за турскога доба.

На годишњем збору редовних чланова, 1. IV 1928., понова је изабрана стара Управа, а Надзорни Одбор је састављен овако:

председник Др Првош Сланкаменац,

члан Др Миливоје Павловић,

„ Др Душан Надељковић.

Главни годишњи збор Друштва састао се истога дана, и на њему је Управа поднела извештаје о раду Друштва у прошлој години, а Надзорни Одбор о финансијама Друштва.

После посете Прве Земаљске изложбе у Скопљу, Њ. В. Краљ Александар I благоизволео је, налогом Управе Двора од 16. јуна 1928., преко Народне Банке, подарити Скопском Научном друштву и по трећи пут помоћ од 50.000 динара за штампање публикација, на чему је председништво, писмом од 4. јула 1928., изјавило дубоку захвалност узвишеном добротвору и заштитнику Скопског Научног Друштва.

У седници Управе од 21./X 1928 усвојен је предлог секретара Д-р Вој. С. Радовановића: да се одмах спреми и да у штампу „Годишњак“ I VIII за 1921. до 1928 године;

према плану који је он изложио, њему је поверено састављање и уредништво „Годишњака“.

У истој седници Управе одлучено, а на ванредном збору редовних чланова истога дана одобрено је: да се у „Правилима“ учине извесне измене и допуне. Најважније су у томе, што је број редовних чланова утврђен на 30, од којих половина могу бити ван области Јужне Србије, а број дописних чланова утврђен је на 40, без територијалног ограничења; за сараднике се бирају само они који научно сарађују на публикацијама Друштва. Нова је одредба за ове чланове, да у року од 5 година после избора имају дати свој научни прилог Друштву, иначе се њихово чланство гаси. Ово је било нужно ради појачавања научне сарадње на публикацијама Друштва у првом реду од стране изабраних чланова.

У седницама Управе од 21 /X. и 24 /X. 1928. извршене су припреме за Свечани годишњи скуп 26/13. X. 1928 год. чији је програм следећи:

1 Председник Др Радослав М. Грујић отвара скуп;

2 Секретар Др Вој. С. Радовановић подноси извештај о раду Друштва;

3. Благајник Др Бранко Гранић подноси извештај о финансијама Друштва;

4 Редован члан и члан Управе Др Мита Костић држи предавање: Атанасије Рашковић, кнез Старога Влаха.

— 95 —

Др. Радослав М. Грујић

Др. Милан Ђурић

Др. Степан Куљбакин

Др. Мита Костић

Др. Тихомир Остојић

Др. Василије Ђерић

Др. Глиша Елезовић

ПРЕДАВАЊА И САОПШТЕЊА У СКОПСКОМ НАУЧНОМ ДРУШТВУ ОД 1921. ДО 1928. ГОДИНЕ

1) 9. IV 1921., Милан Ђурић: Постанак садашњих метода земљорадње и Јужној Србији под утицајем климе која у њој влада.

2) 24. V 1921., Др. Василије Ђерић: О српском имену у Јужној Србији.

3) 27. XI 1921., Свечана комеморативна седница покојном Др Тихомиру Остојићу, првом председнику Скопског Научног Друштва:

а) Др. Степан Куљбакин: Спомен — слово о пок. председнику С. Н. Д. Др. Тихомиру Остојићу ;

б) Др. Мита Костић : Научни и просветни рад Др. Тихомира Остојића

4) 5. II 1922 , Др Радослав М. Грујић : Скопље у историјској прошлости.

5) 12 II 1922 , Милан Чемериќић : Скопље у привредном погледу.

6) 19¹ II. 1922. Глиша Елезовић : Вакуфија Иса-бегове џамије у Скопљу.

7) 26 II 1922 , Милан Ђурић: Привредне зоне и сточарски живот у Јужној Србији.

8) 1922, Драгомир С. Обрадовић: Настава у Јужним Крајевима.

9) 1922., Др. Грго Новак: Далмација с културно-историског гледишта.

10) 1922., Душан Љотић: Утицај Бајрона на нашу књижевност.

11) 28. III 1925, Др Василије Ђерић: Неколико питања о дијалектима у Јужној Србији.

12) 28 III 1925, Др. Радослав М. Грујић: Дрворез у Јужној Србији.

13) 28 III. Др. Петар Булат: Прилог за изучавање народне поезије у Јужној Србији.

14) 6. IV 1925, Др Тихомир Р. Ђорђевић:

а) Ношење камена о врату;

б) Двоструко сахрањивање.

15) 6 IV. 1925, Др Војислав С. Радовановић: Вулкански пепео у нашој земљи и на Балканском Полуострву од ерупције Везува 1631. године.

16) 7 IV 1925., Др Тихомир Р Ђорђевић: Јевреји Балканског Полуострва с нарочитим обзиром на Јевреје у Србији.

17). 2. V 1925, Др. Мита Костић: Опис војске Јанка Хуњадија пред полазак у боју на Косово.

18) 2. V 1925., Др. Првош Сланкаменац: О легендама јужнослсвенских анахорета.

19) 2. V. 1925, Глиша Елезовић: О Исакбегу и Исаковићима у вези са вакуфијама у Скопљу.

20) 30. V. 1925, Др. Радослав М. Грујић: Властелинство Св. Ђорђа код Скопља.

21) 30. V. 1925., Др Душан Недељковић: О једној методи психологије народа коју је Вундт превидео.

22) 30. V. 1925, Др Тихомир Р. Ђорђевић: О занатима и еснафима у доба кнеза Милоша.

23) 26. X. 1925, Др. Радослав М. Грујић: О значају Јужне Србије за науку и о задацима Скопског Научног Друштва (предавање на Свечаном годишњем скупу).

24) 28. XI 1925, Др Петар Колендић: О Боличином Животу Блажене Озане.

25) 1926., Др. Ђиро Трухелка: Memoria martyrum соеметегиа у Stobi ма.

27) 1926, Др Војислав С. Радовановић: Народно опхођење према старинама у Јужној Србији.

28) 30. I. 1927., Др Војислав С Радовановић: Јован Цвијић — његов научни рад у Јужној Србији (предавање приликом спомена Јовану Цвијићу).

29) 26. X. 1927., Др Војислав С. Радовановић: Мали денудациони облици гнајсног земљишта између Прилепа и Кајмакчалана (предавање на Свечаном годишњем скупу).

30) 15. XII. 1927. Д-р Вој. С. Радовановић: Култ простонародних црквених ктитора у Јужној Србији.

31) 15. XII. 1927. Др Миливоје Павловић:

Организација скупљања речничке грађе из
Јужне Србије

32) 26. X. 1928., Д р. Мита Костић: Ата-
насије Рашковић, кнез Старога Влаха (пре-
давање на Свечаном годишњем скупу).

ПРАВИЛА

СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА

1. Задатак Друштва

1. Скопско Научно Друштво има задатак да ради и срганизује рад на свестраном научном проучавању Јужне Србије и суседних области.

2. Ради тога Друштво ће у првом реду настојати: да се учини све што је нужно и могуће да се свима научним радницима, домаћим и страним, који желе да на том пољу раде, не само омогући него и што више олакша рад на терену по свима крајевима Јужне Србије.

3. Друштво ће, према потреби и могућности, и само о своме трошку слати поједине стручњаке и научне експедиције са разним задацима у све крајеве Јужне Србије и суседних области.

4. Одржаваће редовне стручне састанке, на којима ће чланови саопштавати резултате својих научних проучавања.

5. Издаваће друштвени орган под именом „Гласник Скопског Научног Друштва“ и друге публикације.

6. Набављаће потребне стручне књиге за своју библиотеку.

II. Средства

7. Друштвена материјална средства су:

а) улози друштвених чланова и добротвора,

б) приходи од јавних предавања и друштвених публикација,

в) помоћ од државе, области, општина и других установа и лица,

г) поклони и легати.

III. Чланови

8. Друштво има почасне, редовне и дописне чланове; а затим сараднике, помагаче, добротворе и велике добротворе. — Редовних чланова може бити само 30, од којих половина могу бити ван области Јужне Србије. Дописних чланова може бити свега 40, али без икаквог територијалног ограничења.

9. За редовне и дописне чланове могу бити изабрани само научни радници и уметници који се видно истакну својим научним и уметничким радовима на терену Јужне Србије из свих грана науке и уметности, а ван

тог терена својим радовима о овим областима.

10 Почасно чланство је знак особитог признања оним лицима која су стекла нарочитих заслуга за науку и уметност Јужне Србије.

11. Почасне, редовне и дописне чланове бира збор редовних чланова већином гласова по писменом предлогу тројице редовних чланова.

12. Чланови сарадници могу бити она лица која могу учествовати у друштвеном научном раду, а помагачи могу бити сви који желе да помогну друштво у извршавању његових задатака. — Сараднике бира Управни Одбор на предлог уредника или два редовна или дописна члана, а помагаче на њихову писмену пријаву.

13. За чланове добротворе бира Управни Одбор она лица или установе које дарују Друштву једном за свагда најмање 1000, а за велике добротворе оне, који дарују Друштву најмање 5000 дин.

14. Почасни, редовни и дописни чланови, као и сарадници, не плаћају никакву чланарину, а помагачи 100 динара годишње.

15. Сви чланови добијају друштвена издања бесплатно; а према друштвеној могућности могу добити и помоћ за своја научна истраживања.

16. Редовни и дописни чланови, као и сарадници, дужни су да потпомажу Друштво и сарађују на његовим публикацијама.

Ко би од ових чланова радио противу

Друштва, или у року од 5 година после избора не би научно сарађивао у Друштву, самим тим губи право на ово чланство.

17. Сви чланови имају права да бесплатно учествују на свима друштвеним састанцима и предавањима и користе се библиотеком.

IV. Управа

18. Друштвеним пословима руководи Управа, која се састоји од 7 чланова: председника, потпредседника, секретара, благајника и још три друга члана. Њих бира сваке године збор редовних чланова, најдаље на 10 дана пред главни збор, из круга редовних чланова из Скопља. Одлуке се доносе већином гласова, а у случају подједнаке поделе одлучује глас председников.

19. Друштво заступа председник. Он са секретаром потписује и сва друштвена документа и списе у опште. За случај да је председник спречен замењује га потпредседник. Ако пак један члан Управе буде спречен, трајно или за дуже време, да врши своје дужности, Управа му може одредити заменика између редовних чланова Друштва.

20. Управа држи састанке према потреби, а одлуке су пуноважне ако су били присутни најмање четири члана Управе.

21. Управа одређује уредништво друштвеног органа и осталих публикација.

22. Кад се Друштво развије и омогући му се рад по разним научним гранама, дру-

штвена Управа има дужност, да поднесе збору предлог о подели Друштва на секције. Управа ће израдити друштвени пословник, као и пословнике за поједине секције када се оснују.

23. Преглед Управиних рачуна и благајнице врши полугодишње Надзорни Одбор од 3 члана, које бира редовни збор из круга редовних чланова у Скопљу. Они подносе годишњем збору свој извештај.

24. Сва питања које Управа не би хтела и не би могла да реши сама поверава збору.

V. Друштвени састанци

25. Редовни састанци друштва су месечни и годишњи. — Месечни су стручни и бивају сваке последње суботе у месецу за време школског рада. На њима читају чланови или други стручњаци, које је друштвена Управа позвала или им одобрила стручна предавања, своја саопштења или реферате о новим књигама и часописима. На тим скуповима имају права да дискутују о прочитаном и објављеном само почасни, редовни и дописни чланови и сарадници. Према потреби може се одржати и скуп самих редовних и дописних чланова.

26. Годишњи збор састаје се у месецу јануару. Њега сачињавају редовни и дописни чланови, али и сви остали чланови могу на њему присуствовати. На збору се подносе извештаји о раду Управе, о стању библио-

теке, извештај Надзорног Одбора и Уредништва.

27. Ванредни зборови одржавају се у случају потребе по одлуци Управе или на захтев Надзорног Одбора или једне трећине редовних чланова.

28. Збор одлучује простом већином присутних чланова, а у случају једнако подељених гласова одлучује глас председников. Збор може пуноважно одлучивати ако је на њему присутна већина чланова из Скопља. За случај да се на први позив не састане довољан број чланова, после осам дана збор је пуноважан без обзира на број чланова.

29. Управа је дужна да позове чланове бар осам дана раније на збор. У позиву на збор мора бити означен дневни ред. Предлози чланова, који су поднесени Управи три дана пред састанак збора, имају се накнадно такође ставити на дневни ред.

30. Збор има права да, према потреби, на предлог Управе или на захтев две трећине редовних чланова, мења и друштвена Правила.

31. Свечани годишњи скуп одржава Скопско Научно Друштво сваке године на дан Ослобођења Скопља 26. октобра. Том приликом се држи једно свечано јавно предавање, објављују главни резултати друштвеног рада у тој години, проглашују ново - изабрани чланови и предају им се дипломе.

VI. Престанак Друштва

32. Друштво престаје када то затраже писмено две трећине редовних чланова и на збору, који је тим поводом сазван, донесе се решење о престанку са две трећине присутних чланова. — У случају престанка друштвена имовина поверава се Философском Факултету у Скопљу као полог, док се не оснује ново друштво са истим задатком. Не оснује ли се такво друштво у року од 10 година, сва имовина постаје власништво Философског Факултета.

Ова су Правила донета на скупу, одржаном 21. марта 1925. године у згради Философског Факултета у Скопљу, на коме је извршена реорганизација Скопског Научног Друштва, основаног 26. марта 1921. године; а измене и допуне извршене су на ванредном збору 21. октобра 1928. године.

За Скопско Научно Друштво: председник Др. Радослав М. Грујић с. р., професор универзитета; секретар Др. Војислав С. Радовановић с. р., професор универзитета; благајник Др. Бранко Гранић с. р., професор универзитета; чланови Управе: Др. Ћиро Трухелка с. р., професор универзитета; Др. Мита Костић с. р., професор универзитета; Др. Петар С. Јовановић с. р., професор универзитета.

Ч Л А Н О В И

СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА

А. ПОЧАСНИ

† Д-р *Јован Цвијић*, професор Университета, председник Краљевске Српске Академије Наука, Београд († 16. I. 1927.); *G a b r i e l M i l l e t*, directeur d'études à l' école pratique des hautes études, Paris.

Б. РЕДОВНИ

Д-р *Александар Белић*, професор Университета, Београд; Д-р *Боривоје Ж. Милојевић*, професор Университета, Београд; Д-р *Бранко Гранић*, професор Университета, Скопље; Д-р *Владимир К. Петковић*, професор Университета, Београд; Д-р *Владимир Р. Петковаћ*, професор Университета, Београд; Д-р *Владимир Ћоровић*, професор Университета, Београд; Д-р. *Војислав С. Радовановић*, професор Университета, Скопље; Проф. *Глиша Елезовић*, начелник Мин. Просвете у п.; Проф. *Драгомир С. Обрадовић*, министар на расположењу и народни

посланик, Београд; Д-р Драгутин Анастасијевић, професор Университета, Београд; Д-р Душан Недељковић, доцент Университета, Скопље; Д-р Јован Ердељановић, професор Университета, Београд; Јован Жујовић, професор Университета, Београд; Д-р Јосип Матасовић, професор Университета, Скопље; Љубомир Стојановић, академик, Београд; Д-р Милан Прелог, професор Университета, Скопље; Проф. Д-р Миливоје Павловић, доцент Университета, Скопље; Д-р Мита Костић, професор Университета, Скопље; Д-р Недељко Кошанин, професор Университета, Београд; Д-р Никола Вулић, професор Университета, Београд; Д-р Никола Радојчић, професор Университета, Љубљана; Д-р Павле Вујевић, професор Университета, Београд; Павле Поповић, професор Университета, Београд; Д-р Петар С. Јовановић, професор Университета, Скопље; Д-р Првош Сланкаменац, доцент Университета, Скопље; Д-р Радослав М. Грујић, професор Университета, Скопље; Д-р Станоје Станојевић, професор Университета, Београд; Геодетски ђенерал Стеван Бошковић, начелник Војног Географског Института, председник Географског Друштва, Београд; Д-р Тихомир Р. Борђевић, професор Университета, Београд; Д-р Ђуро Трухелка, професор Университета, Скопље.

В. ДОПИСНИ

Др. Божидар Вајић, хемичар Хигијенског Завода, Скопље; Др. Вацлав Нохеил, лекар

Војне Болнице, Скопље; Владимир Ласкарев, професор Университета, Београд; Владимир Р. Ђорђевић, композитор, професор музике у п., Београд; Војин Хаџи-Поповић, директор гимназије у п., Скопље; Глигорије Божовић, књижевник, Београд; Др. Грго Новак, професор Университета, Загреб; Др. Димитрије Кириловић, шеф Државне Архиве, Нови Сад; Арх. Жарко Татић, куратор Народног Музеја у п., Београд; Др. Јован Хаџи-Васиљевић, тајник Друштва Св. Саве, Београд; Коста Манојловић, композитор, професор Музичке Школе, Београд; Др. Лазар Мирковић, професор Университета, Београд; Др. Миливоје Ранков, управник Хигијенског Завода, Скопље; Др. Момчило Селесковић, лектор Университета, Берлин; Др. Перо Слијепчевић, професор Университета, Скопље; Др. Петар Булат, професор Војне Академије, Београд; Петар Костић, начелник Мин. Финансија у п., Призрен; Др. Петар Скок, професор Университета, Загреб; Др. Синиша Станковић, професор Университета, Београд; Др. Станко Караман, управник Зоолошког Одељења Музеја Јужне Србије, Скопље; Стеван Димитријевић, професор Университета, Београд; Стеван Симић, директор гимназије у п.; Томо Смиљанић-Брадина, професор Трговачке Академије, Скопље; Др. Фран Тућан, професор Университета, Загреб.

Г. САРАДНИЦИ

Др. *Алексије Јелачић*, х. професор Университета, Скопље; Др. *Миленко С. Филиповић*, професор гимназије, Велес; *Милован Кокић*, чиновник Музеја Јужне Србије, Скопље; *Сава Милосављевић*, обласни школски надзорник, Скопље.

Д. ПОМАГАЧИ

Алекса Јовановић, директор гимназије у п., Скопље; *Александар Донковић*, професор гимназије, Ниш; *Александар Ковачевић*, професор гимназије, Скопље; *Александар Крушковић*, адвокат, Скопље; *Д-р Андра Стојановић*, лекар, Скопље; *Анта Вилдовић*, велики жупан, Сомбор; *Анте А. Јагић*, професор гимназије, Пећ; *Аца Павловић*, адвокат, Београд; *Др. Б. Благојевић*, адвокат, Београд; *Битољска Општина*, Битољ; *Богосав М. Пејић*, школски надзорник, Кавадарци; *Армијски ђенерал Божа Терзић*, командант IV Армије, Ниш; *Боривоје Недић*, суплент Учитељске Школе, Суботица; *Бошко Аћимовић*, протојереј, Кавадарци; *Бранислав С. Васиљевић*, поглавар срески, Радовиште; *Брвеничка Општина*, Жеровјане, Доњополошки срез; *Будимир Граховац*, књижевник и новинар, Скопље; *Њ. В. Пр. Митрополит Варнава*, Скопље; *Василије Музаљски*, ветеринар, Пећ; *Др. Вид Бурђевић*, секретар Трг. Инд. Коморе, Скопље; *Бригадни ђенерал Влад. А. Павловић*, Скопље; *Владимир Вуловић*, наставник гимназије, Пећ;

Владимир Радовић, наставник гимназије, Пећ;
Владислав Мико, професор гимназије, Пећ; Бри-
гадни ђенерал Војислав Милојевић, Скопље;
Војислав Катић, професор Богословије, При-
зрен; Вратничка Општина, Вратница, Доњо-
полошки срез; Вукашин Масловарић, учитељ,
Тетово; *Галичничка Општина*, Галичник;
Групшинска Општина, Групшин, Доњополошки
срез; *Делагошка Општина*, Делагоште, Стру-
шки срез; Делимир Лазаревић, управник Држ.
Архиве, Скопље; Деспа Ј. Николића, про-
фесор гимназије, Скопље; Димитрије Анаста-
сијевић—Ташула, адвокат, Скопље; Димитрије
Јовановић, наставник гимназије, Струмица; Ди-
митрије Крајничанац, трговац, Скопље; Дими-
трије Фртунић, предметни учитељ гимназије,
Скопље; Димитрије Х. Микић, железнички чи-
новник, Скопље; Добросав Хаџи-Поповић,
председник Суда, Кавадарци; Доброшка Оп-
штина, Доброште, Доњополошки срез; Доњо-
палчишка Општина, Доње Палчиште, До-
њополошки срез; Драгољуб Давидовић, на-
ставник гимназије, Скопље; Драгомир Ши-
шковић, директор гимназије, Пећ; Дреновска
Општина, Дреново, Кавадарски срез; Душан
Кољевић, апотекар, Кавадарци; Душан Л. Ђо-
кић, адвокат, Београд; Душан Љотић, ди-
ректор гимназије, Велес; Душан М. Перовић,
референт Мин. Аграр. Реформе у п., Кава-
дарци; *Бачка Дружина „Растко“*, Богосло-
вија, Призрен; Ђорђе Анђелковић, студент
фармације, Кавадарци; Ђорђе Ј. Киселино-
вић, професор Учитељске Школе, Алек-

синац; Др. Ђорђе Милић, лекар, Скопље; Епаминонда Јовановић, суплент гимназије, Струмица; Бригадни ђенерал Жарко Протић, Београд; Жељинска Општина, Сараћинце, Доњополошки срез; Зорка Караџић, професор гимназије у п., Београд; Зорка Поповић, наставница гимназије, Охрид; Зорка Црниловић, суплент гимназије, Скопље; Игор Рудски, суплент гимназије, Струмица; Д-р Јаков Челебоновић, адвокат, Београд; Јован Грубић, адвокат, Скопље; Јован Димић, потпуковник у пенз., Скопље; Јован Ристић, професор Богословије, Призрен; Јован С. Муратовски, трговац, Галичник; Јован Ђирић, учитељ, Тетово; Јосип Перишић, наставник гимназије, Струмица; Катарина Ђ. Крстића, апотекар, Скопље; Клуб Пећске Омладине „Његош“, Пећ; Лазаропољска Општина, Лазаропоље, Галички срез; Лазар Трипковић, директор гимназије, Београд; Лешачка Општина, Лешак, Доњополошки срез; Лука Булатовић, свештеник, Пећ; Љ. З. Михаиловић, наставник гимназије, Пећ; Марко Симоновић, инспектор Мин. Просвете, Београд; М. Ив. Живковић, трговац, Београд; Д-р Милан Занковић, лекар, Скопље; Милен-тије В. Стојиљковић, наставник гимназије, Струмица; Милетинска Општина, Милетино, Доњополошки срез; Армијски ђенерал Миливој Зечевић, члан Ратног Савета, Београд; Милоје Борић, суплент учитељске школе, Скопље; Дивизијски ђенерал у п., Милорад Ристић, Скопље; Милосав Јелић, књижевник,

Београд; Мирко Јовановић, професор Богословије, Призрен; Митар Радовић, суплент гимназије, Пећ; † Њ. Пр. Епископ Михаило, Призрен; Михајло В. Пешић, протојереј, председник Духовног Суда, Скопље; Архит. Михајло В. Протић, Скопље; *Непроштенска Општина*, Непроштено, Доњополошки срез; Никита Саљниковић, суплент гимназије, Пећ; Никола Јеремић, грађевинар, Скопље; Никола Крстић, професор гимназије, Охрид; † Д-р Никола Настић, лекар, шеф Државног Радиолошког Одељења, Београд; Никола Сапунџић, председник Скопске Општине, Скопље; Новица Поповић, суплент гимназије, Битољ; *Омладинско Друштво „Дукађин“*, Пећ; Д-р *Шавле Пајч*, лекар, Скопље; Петар Јовановић, трговац, Скопље; Бригадни ђенерал Петар Косић, начелник штаба III. Армије, Скопље; Петар Лешњаревић, директор, гимназије, Битољ; Призренска Богословија, Призрен; Прилепска Гимназија, Прилеп; *Р. А. враничић*, окружни начелник у п., Кавадарци; Радивоје Караџић, референт Мин. Просвете, Београд; Радојка Цвијић, суплент гимназије, Кавадарци; Радомир Ивановић, директор гимназије, Данилов Град; Раотиначка Општина, Раотинце, Доњополошки срез; Риста Огњановић, члан Управе Државне Хипотекарне Банке, Београд; *Сава Јергић*, свештеник, Скопље; Светолик Поповић, професор гимназије, Скопље; Седларевска Општина, Седларево, Доњополошки срез; Сенокошка Општина, Сенокос, Доњополошки срез; Инж.

Сергије Смирнов, секретар Њ. Вис. Кње-
гиње Јелене, Београд; Д-р Симеон По-
повић, ректор Богословије, Призрен; Ста-
мат Дукић, трговац, Галичник; Инж. Станоје
В. Станојевић, хемичар, Београд; Стенчанска
Општина, Стенче, Доњополошки срез; Сте-
пан Орхановић, професор учитељске школе,
Скопље; Стојан Капетановић, учитељ у п.,
Скопље; *Теарачка Општина*, Теарце, До-
њополошки срез; Тетовска Општина, Тетово;
Фрања Графенауер, професор учитељске
школе, Скопље; Д-р Фридрих Попс, адвокат,
Београд; *Цветко Х. Поповић*, професор гим-
назије, Пријеполје; Црквено-школска Јевреј-
ска Општина, Скопље; *Чедомир Јов. Тодо-
ровић*, управитељ Вежбаонице учит. школе,
Скопље; *Цепчишка Општина*, Цепчиште,
Доњополошки срез; *Шемшевска Општина*,
Шемшево, Доњополошки срез.

Ъ. ДОБРТВОРИ

Београдски Кредитни Завод, Београд;
Богословија Св. Јована Богослова, Битољ;
Брегалнички Округ, Штип; Њ. Пр. Др. *Геор-
гије Зубковић*, Епископ Будимски, Сент-Ан-
дрија; Др. *Душан Стојимировић*, лекар, Бео-
град; *Извозна Банка Београдска*, Београд;
Њ. Пр. Епископ Иларион Зеремски, Плашки;
Њ. Пр. Епископ *Јосиф Цвијовић*, Битољ; *Ко-
совски Округ*, Приштина; *Кумановски Округ*,
Куманово; Др. *Леон Коен*, лекар, Београд;
Лука Ђеловић, рентијер, Београд; † *Манојло*

Клидис, трговац, Београд; † *Михаило Драмчевић*, директор Прометне Банке, Београд; *Призренски Округ*, Призрен; Прометна Банка, Београд; *Трговачко-Индустријска Банка „Вардар“*, Скопље; *Ужички Срез*, Ужице.

Е. ВЕЛИКИ ДОБРОТВОРИ

Београдска Задруга, Београд; *Друштво Светога Саве*, Београд; *Мата Бошковић*, пуномоћни Министар и изванредни посланик Краљевине С. Х. С., Париз; *Народна Банка Краљевине С.Х.С.*, Београд; *Скопска Област*, Скопље; *Скопска Општина*, Скопље; *Скопски Округ*, Скопље.

Укупно има Скопско Научно Друштво у редовима својих чланова :

А. почасних	2
Б. редовних	30
В. дописних	24
Г. сарадника	4
Д. помагача*	127
Ђ. добротвора	18
Е. великих добротвора	7

Свега : 212 чланова.

* Известан број чланова помагача није за последње време измирио чланарину, али се сматра да ће и они постојано, временом, одговарати својој обавези према Скопском Научном Друштву, коме су у тако великом броју и са толико пажње и љубави приступили,

К. А. Брусилов, генерал-фельдмаршал, командир 1-й армии, герой войны 1914-1917 гг.

Генерал-фельдмаршал К. А. Брусилов, командир 1-й армии, герой войны 1914-1917 гг.

Генерал-фельдмаршал К. А. Брусилов, командир 1-й армии, герой войны 1914-1917 гг.

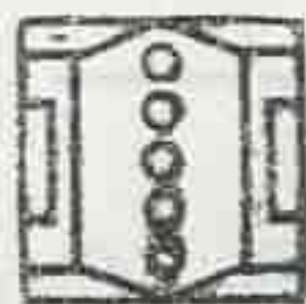
Генерал-фельдмаршал К. А. Брусилов, командир 1-й армии, герой войны 1914-1917 гг.

Генерал-фельдмаршал К. А. Брусилов, командир 1-й армии, герой войны 1914-1917 гг.

САРАДНИЦИ „ГЛАСНИКА СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА“ ИЗВАН ЧЛАНСТВА

Др. Александар В. Соловјев, проф. Уни-
верситета, Београд (II 1—2, III 1); Архит.
Александар Дероко, асистент Университета,
Београд (III 1); Др. Балдуин Сарија, проф.
Университета, Љубљана (I 1, I 2, II 1—2);
Др. Василије Ђерић, проф. Университета,
Скопље (I 1); Др. Васиљ Поповић, проф.
Университета, Београд (II 1—2); Др. Влади-
мир Розов, лектор Университета, Скопље
(II 1—2); Ђорђе Сп. Радојичић, асистент
Университета, Београд (I 2, II 1—2, III 1);
Др. Милан З. Влајинац, проф. Университета,
Београд (II 1—2); Др. Милан Кашанин, управ-
ник Музеја за савремену уметност, Београд
(I 2); Др. Милан Премроу, адвокат, Горица
(I 2); Др. Миодраг Грбић, кустос Народног
Музеја, Београд (III 1); Др. Михајло С Ра-
довановић, суплент Трговачке Академије,
Београд (I 2, II 1—2); Дум Нико Ђивановић,
проф. гимназије, Дубровник (II 1—2); Инж.
Орестије Крстић, секретар Дирекције Шума,

Скопље (I 2); Др. Петар Колендић, проф. Университета, Скопље (I 1, II 1—2, III 1); Петар С. Павловић, академик, Београд (IV1); Д-р Фехим Барјактаревић, доцент Университета, Београд(III 1); Д-р Хенрих Барић, професор Университета, Београд, (II 1—2).

ИЗДАЊА

СКОПСКОГ НАУЧНОГ ДРУШТВА

Гласник Скопског Научног Друштва,
књ. I, св. 1., 1925.

Уредник: Др. Радослав М. Грујић.

Садржај: Др. Никола Вулић, Територија римског Скопља (стр. 1.); Др. Василије Ђерић, Неколико питања о дијалектима у Јужној Србији (5.); Др. Влад. Р. Петковић, Прича „о прекрасном Јосифу“ у Сопоћанима (35.); Др. Рад. М. Грујић, Властелинство Светога Ђорђа код Скопља од XI.—XV. в. (45.); Др. Ми-та Костић, Опис војске Јована Хуњадија при поласку у бој на Косово (79.); Др. Петар К. Булат, Прилог за изучавање народне поезије у Јужној Србији (93.); Др. Бранко Гранић, Оснивање ерхиепископије у граду Justiniana Prima 535. год. после Христа (113.); Глиша Елезовић, Турски споменици у Скопљу (135.); Др. Душан Недељковић, Основне етографско-етолошке карактеристике скопског народног живота (177.); Др. Петар Колендић, Алеши и Фирентинац на Тремитима (205.); Др. Првош Сланкаменац, Легенде о јужнословенским ана-

хоретима (215.); Dr. Вој. С. Радовановић, Вулкански пепео у нашој земљи и на Балканском Полуострву од ерупције Везува 1631. год. (235.); Dr. Недељко Кошанин, Четинари Јужне Србије (247.); Dr. Синиша Станковић, Ларвени развитак и биологија младунаца балканске мренице *Varbus Petenyi* Неск. (263.); Dr. Јован Ердељановић, Професор Вајганд о „македонским Србима“ (275.); Dr. Балдуин Сариа, Ископавања у Стоби (287.); Dr. Л. Мирковић, Још нешто из Маркова Манастира код Скопља (301.).

Гласник Скопског Научног Друштва,
књ. I, св. 2., 1925.

Уредник: Dr. Радослав М. Грујић.

Садржај: — *Расправе:* Dr. Радослав М. Грујић, Краљица Теодора, мати цара Душана (стр. 309.); Dr. Milan Premrou, Katolički nadbiskupi u Skoplju (329.); Dr. Мита Костић, Дипломатске интриге око отварања српске школе у Скопљу год. 1892. (335.); Dr. Петар Колендић, Боличин „Живот блажене Озане“ (343.); Архит. Жарко Татић, Архитектонски споменици у Скопској Црној Гори: — I. Св. Арханђел код Кучевишта (351.); Проф. Милан Кашанин, Две црквине код Пријепоља: 1. Црква манастира Пустине, 2. Црква у Ивању (365.); Dr. Јован Хаџи-Васиљевић, Српске културне установе у Цариграду (1868—1877) (371.); Проф. Влад. Р. Ђорђевић, Скопске гајдарције и њихови музички инструменти (383.); Проф. Глиша Елезовић, Турски споменици у Скопљу

(свршетак) (397.). — *Извештаји о проучавању Јужне Србије на терену*: Dr. Фран Тућан, Минералошко-петрографска проучавања у Јужној Србији (475.); Dr. Влад. Р. Петковић, Експедиција Београдског Народног Музеја у Ј. Србији (485.). — *Белешке*: Dr. Рад. М. Грујић, Гроб цара Душана (488.); Dr. Тих. Р. Ђорђевић, Кратовски кнез Никола Бојичић отац митрополита Михаила (489.); Dr. Јов. Хаџи-Васиљевић, Један правни обичај у Машћејаца (490.); Dr. Петар Колендић, Гроб Андреје Алешија у Сплиту (491.); Проф. Милан Кашанин, О цркви у Дренови (491); Ђорђе Сп. Радојичић, Записи у Марковом Манастиру (494); Милован Кокић, Преисториски гробови код Прилепа (494.). — *Преглед литературе*: Dr. Никола Радојчић, Снага закона по Душанову Законику и Die Gründe einer serbischen Entlehnung aus byzantinischen Rechte — Б. Гранић (494.); Dr. Лазар Мирковић и Арх. Жарко Татић, Марков манастир — Влад. Р. Петковић (350.); Андрей Грабаръ, Боянската църква — Влад. Р. Петковић (506); Paul Klemen, Kunstschutz im Kriege — Балдуин Сариа (507); Dr. Вој. С. Радовановић, Тиквеш и Рајец — Тих. Р. Ђорђевић (508.); Dr. Edmund Schneweis, Die Weihnachtsbräuche der Serbokroaten - Dr. Јован Ердељановић (510.); Dr. Franz Baron Norcza, Albanien—Bauten, Trachten und Geräte — П. К. Булат (514.); Стеван Тановић, Српска народна јела и пића из Ђевђелијске Казе — Тих. Р. Ђорђевић (515.); Franz Doflein, Macedonien — С. Станковић (516.); Dr. Нед. Кошанин, Геолошки и географски мо-

менти у развићу флоре Јужне Србије — О. Крстић (519); Alan G. Ogilvie, Physiography and settlements in southern Macedonia — Мих. и Вој. С. Радовановић (520.); Fritz Klute, Skizzen aus Mazedonien und Albanien — Вој. С. Радовановић (522.); Орестије Крстић, Суватски појас на планинама Јужне Србије — Вој. С. Радовановић (523.); Братство XV—XIX. — П(рвош) С(ланкаменац) (524.); Јеремија М. Павловић, Брегалничка Област — Вој. С. Радовановић (527.); Јеремија М. Павловић, Дојран и Дојранско Језеро — Вој. С. Радовановић (527.). — *Питања*: Др. Тих. Р. Ђорђевић. Шта значи камен о врату? (528.); Др. Тих. Р. Ђорђевић, Двоструко сахрањивање (530.).

**Гласник Скопског Научног Друштва,
књ. II, св. 1—2., 1926.**

Уредник: Д-р Радослав М. Грујић.

Садржај: — I *Расправе*: Д-р Никола Радојчић, Како су називали Србе и Хрвате византиски историци XI. и XII. века Јован Скилица, Никифор Вриеније и Јован Зонара? (стр. 1.); Д-р Никола Вулић, Бастарни у нашој земљи (15.); Александар В. Солојев, Два прилога проучавању Душанове државе: 1. По повеља цара Душана о метохији Св. Петра Коришког, и 2. Печати на Душановим повељама (25.); Д-р Милан З. Влајинац, Бедба и заманица као мобарска и кулучка работа у Срба средњег века (47.); Д-р Петар Колендић, Софијски надбискуп Фра Петар Богдан Бакшић (67.); Архит. Жарко Татић, Архитектонски

споменици у Скопској Црној Гори: II. Љуботен (93); D-г Владимир Р. Петковић, Живопис цркве у Љуботену (109.); Dum Niko Djivanović, Dubrovčanin Toma Tomićić (1710—1793), katolički nadbiskup u Skoplju (125.); D-г Василић Поповић, Један поглед на финансијске и валутне неприлике Турске у време хатишерифа од Гилхане (127.); D-г Драг. Н. Анастасијевић, Хронологија изашиљања Бориса II. и Романа у талаштво на византијски двор (135); D-г Душан Недељковић, Практична филозофија Петра Бартуловића (139); D-г Петар Колендић, Газаровићев „Мурат Гусар“ (153); D-г Мита Костић, Зашто је основан словенскоглагољашки манастир Емаус у Прагу? (159); D-г Хенрих Барић, Словенско зебсти и грчка дублета (167); Глиша Елезовић, Једна интересантна контаминација у косовско-метохиском дијалекту (185.); Владимир Розов, Четверојеванђеље манастира Слепче из 1548. г. (191.); † Јован Трајковић, Ексархијске агитације у Скопљу 1869 и даље, автобиографске записке (229.); D-г Боривоје Ж. Милојевић, Околина новиградског и каринског мора (241.); D-г Станко Караман, Салмониди Балкана (253.). — II. *Извештаји о проучавању Јужне Србије на терену*: — D-г Фран Тућан, Минералошко-петрографска проучавања у кристаластом масиву између Прилепа и Кајмак-Чалана (269.); D-г Петар Скок, Лигвистичке белешке с пута по Јужној Србији (277.). — III. *Белешке*: D-г Балдуин Сариа, Преисториски златан накит из Јужне Србије (289.); D-г Радослав М.

Грујић, Скопски митрополит Силвестар (290.);
D-г Петар Колендић, Андрија Змајевић о патријарху Арсенију III. (291.); D-г Радослав М. Грујић, Патријаршки даскал и протосинђел Висарион Павловић (291.); D-г Душан Недељковић, Један портрет Руђера Бошковића (294.);
Александар В. Соловјев, Додатак чланцима: „Два прилога проучавању Душанове државе“ (296.). — IV. *Преглед литературе*: D-г Петар Скок, Из румунске литературе о балканским власима (I.) (297.); D-г Бранко Гранић, N. Vapescu, Changements politiques dans les Balkans (313.); D-г Бранко Гранић, August Heisenberg, Neue Quellen zur Geschichte des lateinischen Kaisertums und der Kirchenunion, I. и II. (316.); D-г Бранко Гранић, August Heisenberg, Aus der Geschichte und Literatur der Palaiologenzeit (321.); D-г Васиљ Поповић, Henrich Felix Schmid, Die Burgbezirksverfassung bei den slavischen Völkern (329.); D-г Алексије Јелачић, Из пољске научне литературе (330.); D-г Балдуин Сариа, D-г Hald, Auf den Trümmern Stobis (337.); D-г Балдуин Сариа, D-г Vuday Arpad, Régészeti kutatás Albaniában (338.); Ђорђе Сп. Радојичић, D-г Лазар Мирковић, Монахиња Јефимија (339.); D-г Тихомир Р. Ђорђевић, С. Тројановић, Сретачка жупа и њена изумрла ношња (341.); D-г Војислав С. Радовановић, Тих. Р. Ђорђевић, Упуство за прикупљање градива о ношњи у нашем народу (341.); Михајло С. Радовановић, Ernest Nowack, A contribution of the Geography of Albania (342.); Михајло С. Радовановић, A. J. V.

Wace, M. S. Thomson, The Distribution of early Civilisation in Northern Greece 345.); D-г Станко Караман, Преглед зоолошке литературе Балкана (I.) (347.). — V. Прилозици прегледу литературе о Јужној Србији: D-г Тих. Р. Ђорђевић: К. Дошен, Српска школа у Велесу; П. Костић, Гора; В. Ђоровић, Небеско Царство Кнеза Лазара; W. R. Halliday, The Gypsies of Turkey (354.); D-г Првош Сланкаменац, Братство ХХ—ХХI. (355.); D-г Вој. С. Радвановић: D-г М. Т. Luković, Geološka i rudarska skica Južne Srbije; D-г В. М. Drobnijaković, Geografsko-etnografski pregled Južne Srbije; Anton Melik, Južna Srbija in Slovenija; D-г П. С. Јовановић, Знаменитости у Скопљу; М. Д. Лапчевић, Косовски вез; П. Каралић, Мистичка лепота Македоније као извор сликарских мотива (355.). — VI. Питања: D-г Тих. Р. Ђорђевић, Сеоске занатске организације (358.).

Гласник Скопског Научног Друштва, књ. III, Одељење Друштвених Наука, св. 1., 1927.

Уредник: Др. Радослав М. Грујић.

Садржај: — I. Расправе: Др. Драг. Н. Анастасијевић, Хопотеза о „Западној“ Бугарској (стр. 1.); Др. Никола Радојчић, Вести Ане Комнине о Србима (13.); Др. А. В. Соловјев, Једна српска жупа за време царства (25.); Др. Радослав М. Грујић, Школе и манастири у средњевековној Србији (43.); Др. Владимир Р. Петковић, Једна српска сликарска школа XIV. века (51.); Др. Лазар Мир-

ковић, Нејасне фреске из циклуса чуда Св. Арханђела Михаила у Леснову (67.); Д-г Ћиро Трухелка, Археолошке белешке из Јужне Србије (71.); Архит. Жарко Татић, Два остатка византиске архитектуре у Струмичком крају (83.); Александар Дероко, Нов прилог за ресторацију изгледа Сопоћана (97.); Др. Вој. С. Радовановић, Култ простонародних црквених ктитора у Јужној Србији (99.); Др. Мил. Павловић, Грачаничка повеља (105.); Др. Тих. Р. Ђорђевић, Черкези у нашој земљи (143.); Др. Петар Скок, Саракачани (155.); Др. Петар Колендић, Мрнавићево „Потужење покорника“ (183.); Др. Ф. Барјактареввић, Српска песма о Мухамедову рођењу (189.); Глиша Елезовић, Производња шалитре у Јерумлеру код Скопља (203.); Сава М. Милосављевић, Бачијање на Шар-планини (209.). — II. *Извештаји о проучавању Јужне Србије на терену*: Др. Никола Вулић, Археолошка испитивања у Јужној Србији (237.); Др. Радослав М. Грујић, Откопавање Светих Арханђела код Призрена (239.). — III. *Белешке*: Др. Јован Ердељановић, Предлог за проучавање народа у Јужној Србији (275.); Др. Петар С. Јовановић, Модрички манастир (277.); Др. Миодраг Грбић, Архајска некропола код Требеништа на Охридском Језеру (280.); Др. Душан Недељковић, Један портрет Руђера Бошковића (284.); Ђорђе Сп. Радојичић, Прилог историји Велбушке и Струмичке епископије (284.); Др. Ј. Хаџи Васиљевић, Лазарице у Леринској области (286.); Др. М. С. Фи-

липовић, Костурнице у Велесу (289.). — IV. *Преглед литературе*: Dr. Петар Скок, Из румунске литературе о балканским Власима, III—IV. (293.); Dr. А. В. Соловјев, Actes de Chilandar, Deuxième partie, Actes slaves publiés par В. Korablev (309.); Dr. Бранко Гранић, Д. Н. Анастасијевић, Првобитни постанак имена и ман. Хиландара (314.); Dr. Бранко Гранић, Balduin Saria, Vor-und frühgeschichtliche Forschung in Südslavien (314.); Dr. Ф. Барјактаревић, Voyage en Turquie et en Grèce du R. P. Robert de Dreux (315.); Dr. Ф. Барјактаревић, Dr. Alois Hajek, Bulgarien unter der Türkenherrschaft (316.); Dr. Ф. Барјактаревић, Henry Minetti, Osmanische provinzielle Baukunst auf dem Balkan (316.); Архит. Жарко Татић, Dr. К. Миятевъ, Църквата при с. Водоча (317.); Dr. Ф. Барјактаревић, Tadeusz Kowalski, Osmanisch-türkische Volkslieder aus Mazedonien (319.); Влад. Р. Ђорђевић, Ludvik Kuba, Ručka glazbena umjetnost u Makedoniji (320.); Dr. Миодраг Грбић, S. Casson, Macedonia, Thrace and Illyria (321.); Dr. Миодраг Грбић, A. Luschin von Ebengreuth, Allgemeine Münzkunde und Geldgeschichte (321.); Dr. Миодраг Грбић, Max Bernhart, Handbuch zur Münzkunde der römischen Kaiserzeit (321.). — V. *Прилошци прегледу литературе у Јужној Србији*: Д-р Тих. Р. Ђовђевић: Наши градови на Југу; О тајним језицима; Л. Мирковић, Разјашњење једне нејасне фреске у манастиру Леснову; К. Манојловић, Свадебни обичаји у Галичнику; П. Ј. Поповић, Патос

у Грачаници; В. Ђоровић, Епиграфски прилози; Р. Николић, Мегленски говор; Д. С. Гужвић, Традиција о војводи Момчилу у Меглену (322.); Д-р Душан Недељковић, Јужни Преглед (324.). — VI. Извештаји о научним конгресима : Д-р Филарет Гранић, Други међународни конгрес за византијске студије у Београду (11.—16. IV. 1927.) (325.). — VIII. Питања : Д-р Тихомир Р. Ђорђевић, Лечење умоболних у манастирима; Шишање у жалости и Конопац са стрељаног човека (341.). — VIII. Одговори : Тома Смиљанић, Шта значи камен о врату ? и Двоструко сахрањивање (347.).

Гласник Скопског Научног Друштва,
књ. IV, Одељење Природних Наука, св. 1.,
1927.

Уредник: Др. Петар С. Јовановић.
Садржај: — Чланци: Петар С. Јовановић, Карсне појаве у Поречу (стр. 1.); П. С. Павловић, О систематском положају Брусининог рода *Orygoceras* (47.); Др. Вој. С. Радовановић, Мали денудациони облици гнајсног земљишта — прилог из Јужне Србије (53.); Синиша Станковић, О једној новој ларви и нимфи торентиколних трихоптера, *Thremma* sp. (123.); Др. Станко Караман, III прилог Херпетологији Југославије (129.); Божидар Вајић, Минералне и лековите воде у Јужној Србији, хемиске анализе (144.); Петар С. Јовановић, Прилог Хидрологији Јужне Србије (169.). — Мањи прилози: Др. Вој. С. Радо-

вановић, Старопалеозојски кречњачки сло-
јеви у саставу Витачева (196.); Петар С. Јо-
вановић, Шпела Бозгун (197.). — Некролог: Пе-
тар С. Јовановић: Јован Цвијић (200.). — Пре-
глед литературе и библиографија: В. Лас-
карев, О геолошким и геоморфолошким прили-
кама места наласка пикермијске фауне у околи-
ни Велеса (П. С. Јовановић) (203.); М. Т. Луко-
вић, Note on the manganese iron-ore deposits
near Gradsko in Macedonia (П. С. Јовановић)
(204.); Јужна Србија у 12-тој књизи „Глас-
ника Географског Друштва“ (Миленко С. Фи-
липовић) (205.); Преглед зоолошке литера-
туре Балкана II. (Д-р Станко Караман) (206.).

Уз чланке „Гласник“ има стално изводе
на француском или коме другом светском
језику.

Књиге Скопског Научног Друштва
(посебна издања), књ. I.: **Српске Народне**
Мелодије (Јужна Србија), скупио Влад. Р.
Ђорђевић, са уводом Ернеста Клосона. 1928.

Књиге Скопског Научног Друштва
(посебна издања), књ. II.: **Законодавство**
Стефана цара Срба и Грка, од Флексан-
дра Соловјева. 1928. (излази из штампе).

Свака посебна свеска „Гласника“ стаје
100 дин., а свака свеска „Књига“ 75 дин.

Скопско Научно Друштво, од почетка издавања свога „Гласника“ и својих „Књига“, ступило је у размену публикација са свима важнијим научним институцијама нашим и страним. Број публикација, а нарочито часописа, који пристижу Друштву, велики је и све већи, тако, да Друштво већ сада, након трогодишњице од прве појаве својих издања, има знатну Библиотеку.

Годишњак саставио и уредио :
секретар Скопског Научног Друштва
Д-Р ВОЈ. С. РАДОВАНОВИЋ,
проф. Университета.

ИСПРАВКЕ

На стр. 8. у 15. реду одозго, место „ет-
нолошке“, треба „антропогеографске“.

На стр. 13. у 5. реду одозго, место „св.
1.“, треба „св. 2.“.

На стр. 20. у 12. реду одозго код да-
тума додати: 1925.

На стр. 33. у 4. реду одоздо после 4.
речи додати: Скопље.

САДРЖАЈ

	Страна
Највећи добротвор и заштитник Скопског Научног Друштва	3
Оснивање, организација и рад Скопског Научног Друштва од 1921. до 1928. године	5
Предавања и саопштења у Скопском Научном Друштву од 1921. до 1928. године	19
Правила Скопског Научног Друштва	23
Чланови Скопског Научног Друштва	
а. Почасни	31
б. Редовни	31
в. Дописни	32
г. Сарадници	34
д. Помагачи	34
ђ. Добротвори	38
е. Велики добротвори	39
Сарадници „Гласника Скопског Научног Друштва“ изван чланства	41
Издања Скопског Научног Друштва	43
Исправке	55

